

Saskatoon er egnet til maskinhøst

Bær af saskatoon er velegnet til maskinhøst.
Sorten Northline ser lovende ud i Årslevs forsøg

✍ Hanne Lindhard og Helle Mathiasen,
Hortiadvise, hlp@hortiadvise.dk
og Martin Jensen, AU Årslev

📷 Kim F. Nielsen og Hanne Lindhard

Saskatoon, *Amelanchier alnifolia*, er udvalgte sorter af den plante, vi på dansk kalder ellebladet bærmispel. Mange af sorterne er udvalgt på universitetet i Saskatoon – den største by i den canadiske stat Saskatchewan. Saskatoon vokser vildt på prærien i Canada, og i løbet af de seneste 35 år har canadierne forædlet sorter og startet en produktion til maskinhøst

Økologisk dyrkning

I Danbær-projektet afprøves to sorter af saskatoon, Martin og Northline, der blev plantet i foråret 2016 på 1,5 meters planteafstand og dyrket økologisk. De er holdt mekanisk rene, forårsgødet med 50 kg N fra pilleret kyllingemøg og drypvandet forår og forsommer. Sorterne er forholdsvis sunde, men begge sorter blev angrebet af bladfaldssygdommen *Diplocarpon mespii* – på dansk vildnings-svamp, en søstersygdom til rosenstråleplet.

Buskvækst

Saskatoon er løvfældende, oprette buske, som bliver 2,5-5,0 meter høje. Buskene blomstrer tidligt omkring 1. maj. Sorterne er selvfertile, men kræver insektbestøvning. Buskene, der er stiklingeformeret og står på egen rod, danner rodskud. De trives i

Flotte blåduggede, modne bær af saskatoon. Bærrene er helt runde og vejer cirka ét gram – lidt større end solbær og mindre end kirsebær. Skindet er tyndt med et tykt vokslag.

Maskinhøstede, blåsorte bær af saskatoon. Bærrene modner ret ensartet og rystes let af.

almindelig muldjord med pH på 6,0-7,5. Sorterne er meget vinterhårdføre og trives i det nordiske klima. Sorten Martin har en ranglet overhængende vækst, hvilket betyder, at unge skud knækker eller skades ved maskinhøst. Sorten Northline har en buskvækst, som ligner solbær og egner sig godt til maskinhøst. I ældre buske fjernes 3-4 år gamle skud ved jordoverfladen for at forny busken.

Bærrene

Bærrene er helt runde, blåsorte og vejer cirka ét gram. Frugtskindet er tyndt med et tykt vokslag. Frugtkødet er saftigt med mange frø. Bærrene har et højt sukker-syre-forhold, der gør, at de smager mildt og sødt. Kernerne har mandelagtig smag.

Bærrene høstes i første halvdel af juli og modner rimelig ensartet. Fuglene kan godt lide bærrene, så buskene bør netdækkes nogle uger før høst. I dette forsøg har sorten Northline haft et bedre udbytte end Martin. Tre år efter plantning nåede udbyttet op på næsten 900 gram pr. busk. ■

Danbær

- I projektet Danbær undersøges 12 arter og 32 sorter af nye bærkulturer for egnetheden til dyrkning og maskinhøst under danske forhold.
- Danbær er støttet af Promille-afgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget.

Tabel 1. Blomstringstidspunkt, høsttid og udbytte af to sorter af saskatoon 2017-2019

Sort	Begyndende blomstring			Høstdato			Udbytte gram pr. busk		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Northline	6. maj	6. maj	28. april	-	28. juni	24. juli	-	388	882
Martin	4. maj	3. maj	23. april	12. juli	28. juni	16. juli	182	116	136